

ที่มาปัญหา

ผู้ทรงคุณวุฒิหลายต่อหลายท่านมักกล่าวอ้างว่า คอลัมน์ซุบซิบ (Gossip Columns) เป็นคอลัมน์ที่เกิดขึ้นเพื่อสนองตอบธรรมชาติความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน ไม่ว่าจะ Julian Harris,¹ Curtis D. MacDougall² หรือ Ralph L. Rosnow³ ซึ่งในคำอธิบายตามหลักจิตวิทยานั้น ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) คือแรงจูงใจหรือเครื่องล่อทางจิตวิทยา (Psychological Incentives) อย่างหนึ่ง⁴ ในที่นี้ก็คือการกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นในความเป็นไปต่าง ๆ ของบุคคล ของสังคม ของข้อมูลบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ปรากฏในข่าว จึงน่าที่จะกล่าวได้ว่าเสน่ห์ของคอลัมน์ซุบซิบก็คือ การนำเอาเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นเป้าสายตาของสาธารณชนในด้านความรัก ความขัดแย้ง ความสัมพันธ์อันซับซ้อน และเรื่องราวส่วนตัวด้านอื่น ๆ⁵ เป็นสิ่งดึงดูดใจผู้อ่านให้ติดตามคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์

ในประเทศตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกา คอลัมน์ซุบซิบเกิดขึ้นครั้งแรกโดยชาวอเมริกันชื่อ Benjamin Franklin คอลัมน์ของเขาปรากฏออกมาในลักษณะของการพูดคุยอย่างไม่เป็นกันสาธ (small talk) เมื่อปี ค.ศ. 1730 ในหนังสือพิมพ์ Pennsylvania

¹ Harris, Julian and Johnson, Stanley. The Complete Reporter, (London : The Macmillan Company, 1969), p. 285 - 286.

² MacDougall, Curtis D. Interpretative Reporting, (New York : Macmillan Publishing, 1977), p. 211

³ Rosnow, Ralph L. and Gary Alan Fine. Rumor and Gossip, (New York : Elsevier, 1976), p. 87 - 88.

⁴ สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531), หน้า 107.

⁵ Hohenberg, John. The Professional Journalist, (New York : Holt, Pinehart and Winston, 1962), p. 263

Gazette⁶ หลังจากนั้นคอลัมน์ซุบซิบก็เกิดขึ้นมากมายในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ อาทิ ในหนังสือพิมพ์ Virginia City Enterprise และ Sacramento Union มีคอลัมน์ซุบซิบเขียนโดย Mark Twain หรือในหนังสือพิมพ์ Chicago News มีคอลัมน์ซุบซิบที่ใช้ชื่อว่า "Sharps and Flats" เขียนโดย Eugene Field นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์ซุบซิบชื่อ "A line o' Type or Two" ในหนังสือพิมพ์ Chicago Tribune เขียนโดย Bert Leston Taylor⁷ เป็นต้น

คอลัมน์ซุบซิบที่มีชื่อเสียงและเป็นที่นิยมอ่านกันมากคอลัมน์แรกนั้น ปรากฏในหนังสือพิมพ์ Mail และ Globe ใช้ชื่อคอลัมน์ว่า "Broadway" เขียนโดย S. Jay Kaufman สำหรับบุคคลที่ทำให้รูปแบบของคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกาก้าวหน้าขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งก็คือ Walter Winchell โดยนำเอาคำตักทายอย่างสนิทสนม "Good evening, Mr. and Mrs. America and all the ships at sea. Let's go to press ..." เป็นส่วนเริ่มต้นการเขียนคอลัมน์ในทุกครั้ง⁸

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของคอลัมน์ซุบซิบในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 1911 ถึง 1949 จะพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการพูดคุยในเรื่องของกฎระเบียบปลีกย่อย (small rules) และมีรูปแบบการเขียนเชิงยกย่องสรรเสริญ (praise) มากกว่าการเขียนวิจารณ์ (criticism) ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่การงานและเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้ยังนิยมนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับของสังคมมากกว่านำเสนอพฤติกรรมอันไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม⁹

⁶ Thomas, B. Winchell. (New York : Berkely Medelron Books, 1971), อ้างถึงใน Rosnow, Raip L. and Gary Alan Fine. Rumor and Gossip. (New York : Elsevier, 1976), p. 87 - 88.

⁷ Rosnow and Gary. Rumor and Gossip, I : 88.

⁸ Ibid., p. 87 - 88.

⁹ Levin, Jack and Kimmel, Allen J. " Gossip Columns : Media Small Talk ", Journal of Communication. (Winter, 1977), p. 174.

ผู้ตก เป็น เป้าของการซุบซิบในคอลัมน์ซุบซิบในระยะ เริ่มแรก ส่วนมากเป็นคนผิวขาว เพศชาย และอยู่ในธุรกิจการแสดง จนกระทั่งถึงช่วงทศวรรษที่ 1950 คอลัมน์ซุบซิบใน หนังสือพิมพ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการเปลี่ยนแปลง เป้าหมายการซุบซิบไปบ้าง คือ มีการเขียนถึงบุคคลที่มีอาชีพ เป็นนักแสดงน้อยลง มุ่งไปยังนักการเมืองมากขึ้น และลดการเขียน ซุบซิบในเรื่องหน้าที่การงานลงไป แต่เพิ่มในเรื่องส่วนตัวมากขึ้น¹⁰

เลวินและคิม เมล¹¹ ได้ทำการวิเคราะห์ เนื้อหาในคอลัมน์ซุบซิบ ที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์จำนวน 5 ฉบับ ช่วงระหว่างปีคริสต์ศตวรรษที่ 1954 ถึง 1975 พบว่า คอลัมน์ซุบซิบส่วนใหญ่นำเสนอ เรื่องราวของผู้มีชื่อเสียงและดารานักแสดง เนื้อหาที่มุ่งที่จะเสนอ แนะนำ (Prescription) หรือประณาม (Proscription) ในพฤติกรรมหรือทัศนคติบางอย่าง โดยใช้บรรทัดฐานของสังคม เป็นกรอบในการตัดสิน

ข้อสังเกตประการหนึ่งที่พบในงานวิจัยของเลวิน และ คิม เมล ก็คือ จำนวน นักการเมืองที่ตกเป็น เป้าของการซุบซิบในคอลัมน์ซุบซิบได้เพิ่มจำนวนขึ้นจาก 2 เพอร์เซ็นต์ (ในช่วงปี ค.ศ. 1954 - 1955 และช่วงปี ค.ศ. 1964 - 1965) เป็น 10 เพอร์เซ็นต์ (ในช่วงปี ค.ศ. 1974 - 1975) และเรื่องซุบซิบที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรส ญาติพี่น้อง หรือ เพื่อนของบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก มีอัตราการเพิ่มความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ คือ จากเดิมในช่วง ปี ค.ศ. 1954 - 1955 มีการกล่าวถึงเพียง 5 เพอร์เซ็นต์ จากนั้นเพิ่มขึ้นเป็น 8 และ 14 เพอร์เซ็นต์ ในช่วงปี ค.ศ. 1964 - 1965 และช่วงปี ค.ศ. 1974 - 1975 ตามลำดับ¹²

คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกา ยังคงได้รับการสืบทอดกันจน เป็น ธรรมเนียมในการทำหนังสือพิมพ์ต่อ ๆ มา จนกระทั่งช่วงทศวรรษระหว่าง 1970 ถึง 1980

¹⁰ Levin, Jack and Kimmel, Allen J. " Gossip Columns : Media Small Talk ", Journal of Communication. (Winter, 1977), p. 174.

¹¹ Levin and Kimmel. Journal of Communication, 1 : 169.

¹² Ibid., p. 170 - 175.

คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (tabloid newspapers) และนิตยสาร ซึ่งมุ่งเน้นการซุบซิบถึงเรื่องราวของบุคคลที่มีชื่อเสียงทั่วประเทศเป็นสำคัญ มีชื่อเรียกเฉพาะว่า " Gossip Tabloid " ได้รับความนิยมนมากกว่า ความนิยมในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ เห็นได้อย่างชัดเจนจากการที่หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันนี้จำนวน 4 ฉบับชั้นนำที่วางแผงจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต สามารถสร้างยอดจำหน่ายร่วมกันได้ถึง 10 ล้านฉบับในเวลาเพียงหนึ่งสัปดาห์¹³

จากข้อเขียนของ John Hohenberg¹⁴ ทำให้ได้ทราบว่า วงการหนังสือพิมพ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา เล็งเห็นความสำคัญของคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ ในแง่ของความจำเป็นที่หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งจะต้องมีคอลัมน์ซุบซิบอย่างน้อยหนึ่งหรือสองคอลัมน์ ซึ่งตรงกับที่ มนตรี เจนวิทย์การ เขียนไว้ว่า " โดยปรกติ หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งจะไม่มีคอลัมน์ซุบซิบมากไปกว่าหนึ่งหรือสองคอลัมน์ ยกเว้นจะเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเรื่องซุบซิบเป็นสำคัญ " ¹⁵

สำหรับประเทศไทย หากมีการติดตามอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอมาเป็นระยะเวลาอันพอสมควร คงมีผู้อ่านหลาย ๆ ท่านสังเกต

¹³ Jack Levin, Amita ModyDesbureau and Arnold Arluke. " The Gossip Tabloid As Agent of Social Control ", Journalism Quartley. (Summer : 1988), p. 515.

¹⁴ Hohenberg, John. The Professional Journalist. (New York : Holt, Pineart and Winston, 1962), p. 263.

" However, on many other papers in a more competitive position editors have felt obliged to take on a gossip column or two and then have found themselves in a constant battle to keep the tide of gossip from rising in the news columns."

¹⁵ มนตรี เจนวิทย์การ. รัฐศาสตร์สาร. " การเมืองไทย - ภาพสะท้อนในคอลัมน์ซุบซิบนิทานของหนังสือพิมพ์ " (พ.ศ. - ส.ศ. 2525), หน้า 9.

เห็นความแตกต่างของจำนวนคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา นั่นคือ ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2535) หนังสือพิมพ์ไทยได้มีการตีพิมพ์คอลัมน์ซุบซิบในหน้าข่าวเกือบทุกประเภท นับตั้งแต่หน้าข่าวสตรี หน้าข่าวสังคม หน้าข่าวกีฬา หน้าข่าวบันเทิง หน้าข่าวการเมือง หน้าข่าวการศึกษา หน้าข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น อาทิ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ - หนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในประเทศไทย¹⁶ ปัจจุบันมีคอลัมน์ซุบซิบอย่างน้อยที่สุด 12 คอลัมน์ เป็นคอลัมน์ซุบซิบเกี่ยวกับความเป็นไปของสังคมและบุคคลที่อยู่กระจายในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมชั้นสูง (คอลัมน์คัทลียาจีระจำ) สังคมดารานักแสดง (คอลัมน์ยิ่งยงแหยมดารา) สังคมกีฬา (คอลัมน์สโมสรนักสู้, บนกรีน) สังคมการเมือง (คอลัมน์หยิกนิตสะกิดหน้อย) สังคมกรุงเทพฯ (คอลัมน์ได้ฟ้าข้างกอก, แวดวงรอบกรุง) สังคมข้าราชการ (คอลัมน์มูมราชการ) ฯลฯ หนังสือพิมพ์มติชนมีคอลัมน์ซุบซิบประมาณ 13 คอลัมน์ เช่น " มาดเฉลา " (หน้าข่าวการเมือง) " ปรายดา " (หน้าข่าวสตรี) " ชุ่มทางครุ " (หน้าข่าวการศึกษา) " ตะกอนข่าว " (หน้าข่าวกีฬา) " ปลีกบันเทิง " (หน้าข่าวบันเทิง) " ย้อนศรภูธรนครบาล " (หน้าข่าวอาชญากรรม) " วงจรธุรกิจ " (หน้าข่าวเศรษฐกิจ) ฯลฯ เป็นต้น ทั้ง ๆ ที่จากผลการวิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทย ในปี พ.ศ. 2526¹⁷ พบว่า คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ได้รับความสนใจในประเภทคอลัมน์ประจำด้วยกันเป็นอันดับที่ 5 เท่านั้น รองลงมาจากคอลัมน์ความรู้ สารคดีทั่วไป คอลัมน์เกี่ยวกับสัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ คอลัมน์ตอบปัญหา และคอลัมน์สำหรับเด็ก

การที่คอลัมน์ซุบซิบมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น น่าจะบ่งชี้ได้ว่า คอลัมน์ซุบซิบได้รับความสนใจมาก จนกระทั่งทางผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ตระหนักดีถึงความต้องการของผู้อ่าน จึงมีการตอบ

¹⁶ แผนกประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. เอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. (กรุงเทพฯ, 2535), หน้า 4.

¹⁷ สำนักงานสารนิเทศและสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. เอกสารการสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทย. (กรุงเทพฯ, 2526), หน้า 128 - 129

สนองด้วยการเพิ่มจำนวนคอลัมน์ซุบซิบขึ้นเรื่อย ๆ ยกตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์มติชน เมื่อเริ่มตีพิมพ์จำหน่ายครั้งแรก (เมื่อ พ.ศ. 2521) มีคอลัมน์ซุบซิบเพียงหนึ่งคอลัมน์ คือ คอลัมน์ " ชาวคน ๆ ๆ "

นอกจากนี้ปัจจุบันคอลัมน์ซุบซิบได้เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของการเป็นคอลัมน์วิจารณ์การเมืองมากขึ้น หรือที่เรียกว่า " คอลัมน์ซุบซิบทางการเมือง " ¹⁸ โดยเน้นเรื่องราวหรือกิจกรรมของบุคคลในคณะรัฐบาล ข้าราชการ นักการเมือง ทั้งยังมีการวิเคราะห์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รวมถึงการให้ข้อมูลบางอย่างที่เป็นความลับ ก่อนที่จะมีการประกาศอย่าง เป็นทางการเสมอ ¹⁹ คอลัมน์ประเภทนี้ได้รับการตีพิมพ์ เป็นประจำทุกวัน และโดยส่วนใหญ่จะมีการจัดวางคอลัมน์ไว้ที่หน้าสี่ ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ แนวนาน้ำ บ้านเมือง เดลินิวส์ ชาวสด ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐนั้นบางครั้งก็จัดวางคอลัมน์ไว้ที่หน้าสี่ บางครั้งก็หน้าหก หนังสือพิมพ์ดาวสยามจะวางคอลัมน์ประเภทนี้ไว้ที่หน้าหก เป็นประจำ อาจกล่าวได้ว่าคอลัมน์ประเภทนี้เสมอเหมือนกับบทบรรณาธิการ (Editorial) ประจำของหนังสือพิมพ์อีกบทหนึ่ง

ที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นจุด เริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจต้องการศึกษาสภาพปัจจุบันของคอลัมน์ซุบซิบที่ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในด้านเนื้อหา รูปแบบ ลีลาการเขียน และการใช้ภาษา ในช่วงเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมา คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 จนถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2535 เพื่อให้ได้ทราบถึงสาระหรือข้อมูลที่หนังสือพิมพ์ใช้ดึงดูดใจหรือกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็น ผ่านทางคอลัมน์ซุบซิบ

¹⁸ Bond, Fraser F. An Introduction to Journalism. (New York : Macmillan, 1967), p. 236.

¹⁹ มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2534), หน้า 67.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในด้านเนื้อหา รูปแบบ ลีลาการเขียน และการใช้ภาษา
2. เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหา รูปแบบ ลีลาการเขียน และการใช้ภาษา ของคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละชื่อฉบับ

ปัญหาวิจัย

คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละชื่อฉบับมี เนื้อหา รูปแบบ ลีลาการเขียน และการใช้ภาษา ในปัจจุบันอย่างไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวิเคราะห์ เนื้อหาของคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำนวนทั้งสิ้น 9 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง ช่าวด เดลิมีเรอร์ และดาวสยาม โดยจะไม่ทำการแบ่งประเภทหรือจัดกลุ่มหนังสือพิมพ์เหล่านี้แต่อย่างใด

สำหรับช่วงเวลาที่ จะทำการศึกษา อยู่ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2535 รวมระยะเวลา 1 ปี

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้จะเลือกวิเคราะห์เนื้อหาเฉพาะส่วนที่เป็นคอลัมน์ซุบซิบ โดยไม่จำกัดหน้าและจำนวนคอลัมน์ และเลือกศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่พิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพฯ จำนวน 9 ชื่อ

นิยามศัพท์

1. **หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย** หมายถึง หนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่มีกำหนดออก เป็นรายวันติดต่อกันโดยสม่ำเสมอ เสนอข่าวสดและบทความที่เกี่ยวข้องกับข่าว ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง ข่าวสด เดลินิวส์เรอร์ และดาวสยาม

2. **คอลัมน์ซุบซิบ** หมายถึง เกร็ดข่าวเล็ก ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปของบุคคลใน สังคมที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก นำเสนอในรูปของข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความยาว จำกัด อยู่ในเนื้อที่เฉพาะ ภายใต้ชื่อหัวคอลัมน์ประจำ (ดูรายชื่อคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ แต่ละชื่อฉบับได้ที่ภาคผนวก)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของคอลัมน์ซุบซิบใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในด้านเนื้อหา รูปแบบ ลีลาการเขียน และการใช้ภาษา ทั้งยังสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการค้นคว้าและอ้างอิงข้อมูล เพื่อ การศึกษาที่กว้างขวางต่อไป